

Ahmad begon nieuw leven als Sander Terphuis

INES JONKER

LEEUWARDEN - Sander Terphuis (40) vluchtte in 1990 als Ahmad Qeleich Khany van Iran naar Nederland. In het azc van Burgum ontmoette de jurist Sjoukje de Boer.

Terpstra is de aanvoerder van het verzet in de PvdA-achterban tegen de illegalenwet. Een staande ovatie van 71 seconden kreeg Sander Terphuis zaterdag bij het PvdA-congres in Leeuwarden na zijn pleidooi om illegaliteit niet strafbaar te stellen. Een bijzondere ervaring voor de geboren Iraniër. „Men was blij dat er weer eens over principes werd gesproken. Het applaus voelde als dank en steun voor alles wat ik de laatste weken heb gedaan.”

In 1990 kwam de toen achttienjarige Ahmad Qeleich Khany in Nederland. Niet als 'gewone' vluchteling, maar als vertegenwoordiger van Iran op de wereldspelen voor gehandicapten in Assen.

De visueel gehandicapte Iraniër deed mee aan het onderdeel worstelen, een sport die hij sinds zijn elfde beoefende, met een heimelijk doel. Van jongs af aan wist de jongen dat hij weg wilde uit zijn geboorteland. „Ik wilde graag vrij zijn, de architect zijn van mijn eigen leven. Daarvoor ben ik op topniveau gaan worstelen. Ik wist dat het mijn enige kans zou zijn om het land uit te komen.”

Eenmaal aangekomen in het olympisch dorp, onderzocht Ahmad onmiddellijk alle vluchtmogelijkheden. Hij klampte een van de buschauffeurs aan om hem naar het dichtstbijzijnde station te brengen en kocht een kaartje naar de enige Nederlandse stad die hij kende: Amsterdam.

‘Integratie is helemaal niet zo ingewikkeld’

Via Leeuwarden belandde de vluchteling in het asielzoekerscentrum van Burgum. Na een paar maanden kreeg hij te horen dat zijn asielaanvraag was afgewezen. Hij dook onder bij vrijwilligers van Vluchtelingenwerk. „Ik was echt bang om uitgezet te worden naar Iran.”

Zijn advocaat kreeg hem weer in procedure, en Ahmad mocht terug naar het azc waar hij zijn latere echtgenote ontmoette. „Sjoukje de Boer uit Eastermar. Ze liep stage bij de school op het centrum. We raakten in gesprek en van het een kwam het ander. Nu zijn we twintig jaar samen”, vertelt Terphuis, die in 1991 een verblijfsvergunning kreeg.

Na het staatsexamen vwo ging hij rechten en filosofie studeren. Inmiddels woont het echtpaar in Den Haag, waar Terphuis werkt als jurist. Daarnaast is hij onder meer ambassadeur voor de Stichting voor Vluchtelingstudenten UAF en is hij politiek actief.

Toen Ahmad in 1995 de Nederlandse nationaliteit kreeg, veranderde hij zijn naam in Sander Terphuis. Zijn eigen achternaam moest hij altijd spellen. Hij koos welbewust voor Terphuis, een achternaam die niemand anders in Nederland draagt. „Ik zocht een Hollands klinkende

naam en had in Friesland gezien dat mensen huizen op terpen bouwen.”

Het kostte de zeer slechtziende Terphuis veel doorzettingsvermogen om te komen waar hij nu is. Met zijn rechteroog ziet hij 6 procent, met zijn linker- slechts 1 procent. Hij leerde de Nederlandse taal met behulp van braille, én door „met heel veel mensen te praten”. „Zo heb ik ook Fries geleerd. Met mijn Friese schoonfamilie praat ik dus Fries.” Alleen als hij met zijn Iranese familie spreekt, is hij nog Ahmad.

Zijn optimistische levenshouding sleepte hem door moeilijke perioden heen. „Ik heb mijn vrijheid herwonnen, ben in een mooi land terechtgekomen én heb Sjoukje gevonden.”

Hij bewaart warme herinneringen aan Friesland, waar hij zijn inburgeringstraject doorliep. Niet door een officiële cursus te volgen, maar door gewoon de straat op te gaan. Hij werd lid van een sportclub, ging naar het buurthuis en werd maatschappelijk actief.

En dat is volgens de geboren Iraniër de enige manier om te integreren. „Het allerbelangrijkste is meedoen: handen uit de mouwen en schouders eronder. En de taal leren natuurlijk. Er worden hele beleidsplannen over vol geschreven, maar integratie is helemaal niet zo ingewikkeld.”

De Terphuizen komen nog regelmatig in Friesland. „Ik hou van de schoonheid van de natuur, de waterrijkheid en de gastvrijheid van de Friezen. Want ze lijken misschien stug, maar ik heb ontdekt dat ze juist heel hartelijk zijn. Mijn vrouw zegt wel eens: misschien moet je burgemeester worden in Friesland”, zegt hij lachend.

